

Seat No. : _____

FA-48
March-2007
Political Science (Principal)
Paper-II
Governmental Machinery
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. બંધારણના પ્રકારો જણાવો અને ઍરિસ્ટોટલના બંધારણનું વર્ગીકરણ વર્ણવો.

અથવા

સમવાયતંત્રી સરકારની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

૨. મોન્ટેસ્ક્યૂના સત્તા વિભાજનના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક સમીક્ષા કરો.

અથવા

કાયદાના ઘડતરની પ્રક્રિયા સમજાવો.

૩. પ્રમુખીય કારોબારીના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

અથવા

ન્યાયતંત્રની રચના અને સત્તાઓ વર્ણવો.

૪. ચૂંટણીની પ્રમાણસર પ્રતિનિધિત્વ પદ્ધતિ વિગતે સમજાવો.

અથવા

રાજકીય પક્ષોનું મહત્ત્વ અને કાર્યો વર્ણવો.

૫. જાહેરમતના મુખ્ય સાધનોની ચર્ચા કરો.

અથવા

કોઈપણ બે પર નોંધ લખો.

- (૧) એકતંત્રી સરકાર
- (૨) દ્વિગૃહી ધારાસભાની અગત્યતા
- (૩) સંસદીય કારોબારીના ગુણ-દોષ
- (૪) વ્યવસાયિક પ્રતિનિધિત્વ
- (૫) પક્ષપ્રથાના ગુણદોષ

Seat No. : _____

FA-48
March-2007
Political Science (Principal)
Paper-II
Governmental Machinery
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions are of equal marks.

1. Explain the types of constitution and describe Aristotle's classification of constitution.

OR

Explain the characteristics of Federal government.

2. Critically evaluate Montesquie's theory of separation of powers.

OR

Explain the process of Law-making.

3. Discuss the characteristics of Presidential executive.

OR

Describe the composition and functions of judiciary.

4. Explain in detail the proportional representation electoral system.

OR

Describe the importance and functions of political parties.

5. Discuss the main Instruments of Public Opinion.

OR

Write notes on any **two**.

- (1) Unitary government
- (2) Importance of Bi-cameral legislature
- (3) Merits and demerits of parliamentary executive
- (4) Functional representation
- (5) Merits and demerits of party-system

Seat No. : _____

FA-48
March-2007
Political Science (Principal)
Paper-II
Governmental Machinery
(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. આદર્શ બંધારણની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.

અથવા

એકતંત્રી સરકારની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

૨. સત્તા વિભાજનનો સિદ્ધાંત વિગતે સમજાવો.

અથવા

દ્વિગૃહી ધારાસભાની રચના અને સત્તાઓની ચર્ચા કરો.

૩. સંસદીય કારોબારીના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

અથવા

ન્યાયતંત્રની સ્વતંત્રતા અંગે ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.

૪. સનદી સેવાની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

અથવા

દ્વિપક્ષ પ્રથાની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

૫. જાહેરમત એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.

અથવા

કોઈપણ બે પર નોંધ લખો.

(૧) ઓરિસ્ટોટલનું બંધારણ

(૨) સમવાયતંત્રી સરકાર

(૩) કાયદા ઘડતરની પ્રક્રિયા

(૪) પ્રમુખીય કારોબારીના ગુણદોષ

(૫) પ્રમાણસર ચુંટણી પદ્ધતિ

Seat No. : _____

FA-48
March-2007
Political Science (Principal)
Paper-II
Governmental Machinery
(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions are of equal marks.

1. Describe the features of Ideal constitution.

OR

Explain the characteristics of Unitary Government.

2. Explain in detail the theory of separation of powers.

OR

Discuss the composition and powers of the Bi-Cameral legislature.

3. Discuss the characteristics of Parliamentary executive.

OR

Critically discuss the Independence of judiciary.

4. Explain the characteristics of Civil Service.

OR

Discuss in detail the two-party system.

5. What is public opinion ? Explain its importance.

OR

Write notes on any **two**.

- (1) Aristotle's constitution.
- (2) Federal government.
- (3) Process of Law-making.
- (4) Merits and demerits of Presidential Government.
- (5) Proportional Electoral System.